

CONCLUSIE en RE-ASSESSMENT: herbeoordeling ABCDE

- Checken overgeslagen items
- Vaststellen veranderingen in ABCDE
- Beoordelen resultaat van interventies

SECONDARY ASSESSMENT = gericht op diagnose

Anamnese	<ul style="list-style-type: none">- Begin/beloop klacht- Bijkomende klachten- Voorgeschiedenis- Medicatie- Allergieën- Context
Volledig lichamelijk onderzoek	
Documentatie	<ul style="list-style-type: none">- Noteren alle bevindingen en conclusies- Behandelbeperkingen?- Overdracht

Besluit/afspraken over transport/definitieve behandeling

- Voor overdracht in de eerste lijn: SOEP
- Voor overdracht aan ambulance en de tweede lijn: ABCDE
- Voor overdracht van ambulance aan SEH: MIST
- Voor overdracht in de tweede lijn: SBAR

AVPU-score

Alert = is alert en zich bewust van zijn omgeving
Vocal = reageert op aanspreken
Pain = reageert alleen op pijnprikkels
Unresponsive = reageert in het geheel niet op prikkels van buitenaf

Glasgow Coma-schaal/EMV-score

Ogen openen (E)	Score
Spontaan	4
Bij aanspreken	3
Bij pijnprikkels	2
Niet	2
Motorische reactie (M)	Score
Voert opdracht uit	6
Lokaliseert pijn	5
Trekt het lichaamsdeel terug bij pijnprikkels	4
Buigt het lichaamsdeel bij pijnprikkels	3
Strekkramp lichaamsdeel bij pijnprikkels	2
Geen	1
Verbale reactie (V)	Score
Kan een helder gesprek voeren/georiënteerd	5
Zinnen/verward	4
Woorden/inadequaat	3
Geluiden/onverstaanbaar	2
Geen	1

Indicatie van normaalwaarden

Tabel normaalwaarden van ademfrequentie en hartfrequentie in rust per leeftijdscategorie		
Leeftijd (in jaren)	Ademfrequentie per minuut	Hartfrequentie per minuut
< 1	30 - 40	110 - 160
1 - 2	25 - 35	100 - 150
2 - 5	25 - 30	95 - 140
5 - 12	20 - 25	80 - 120
> 12 / volwassenen	15 - 20	60 - 100

Bron: NHG-Standaard M24, Astma bij kinderen.

Berekening lichaamsgewicht aan de hand van de leeftijd (uitsluitend kinderen > 1 jr en < 10 jr)	
Gewicht (kg) = 8 + (2,5 x leeftijd)	

Bron: Stichting Spoedeisende Hulp bij Kinderen (SSHK)/APLS

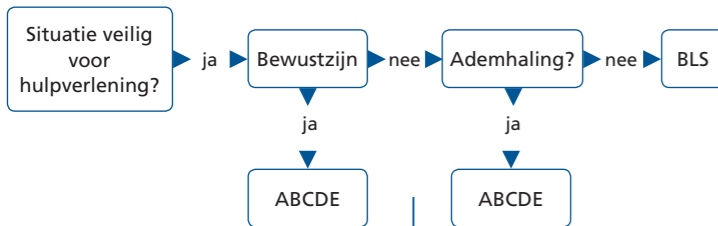

ABCDE-kaart VOOR huisartsen

Deze kaart is een leidraad voor spoedeisende situaties in de huisartsgeneeskunde en voor de opleiding van aios. Het is afhankelijk van de situatie welke interventies daadwerkelijk kunnen worden verricht. De kaart moet worden gezien als een checklist.

oktober 2012

ALGEMENE BENADERING

ABCDE "treat first what kills first": vraag tijdig hulp

PRIMARY ASSESSMENT = gericht op toestandsbeeld

A - Airway: ademweg

Stabilisatie CWK	- Bij trauma: noodzakelijk?
Kijken	- Inspectie mondholte. Uitwendige en inwendige oorzaken van ademwegobstructie?
Luisteren	- Heesheid? Hoorbare ademhaling (inspiratoire stridor, rochelen, snurken)?
Voelen	- Met oor of hand boven de mond/neus voelen naar luchtbeweging
Interventies	- Verwijdering corpus alienum/uitzuigen - Manuele luchtwegmanoeuvres (head tilt/chin lift, jaw thrust, hoofd opzij) - Inbrengen van Mayo-/Guedel-tube of nasopharyngeale tube - Endotracheale intubatie of supraglottische luchtweg (larynxmasker) - Coniotomie

NB: Blauwe tekst = interventies in ambulance of op de SEH

B - Breathing: oxygenatie en ventilatie

Kijken	- Kleur: cyanose? - Uitwendig zichtbare afwijkingen aan de thorax (trauma? aangeboren?) - Ademhalingsbewegingen (frequentie, regelmaat, diepte, l=r? intrekkingen) - Ademarbeid (gebruik hulpademhalingspijpen)
Luisteren	- Auscultatie longen, l=r? - Percussie, l=r?
Voelen	- Ademhalingsbewegingen, l=r? - Subcutaan emfyseem? - Bij trauma: ribfracturen?
Monitoring	- Zuurstofsaturatie/pulsoximetrie (met/zonder O ₂) - Ademfrequentie
Interventies	- Zuurstof (neusbriil/-canule, masker, non-rebreathing masker) - Opheffen bronchospasme (verneveling/bronchodilatantia) - Spanningspneu: decompressie met naald/thoraxdrainage - Beademing bij insufficiënte ademhaling (via masker, larynxmasker, endotracheale tube enz. met ballon/CPAP)

NB: Blauwe tekst = interventies in ambulance of op de SEH

C - Circulation: circulatie/bloedingen stelpen

Kijken	- Huidskleur (bleekheid, roodheid, transpiratie) - Uitwendig zichtbaar ernstig bloedverlies (uitwendige bloedingen, bloedbraken, hemoptoe, bloederige diarree) - Halsvenen (gestuwd/gecollabeerd) - Slijmvliezen (dehydratie) - Capillary Refill Time (CRT) op sternum
Luisteren	- Auscultatie hart (frequentie, ritme, luidheid tonen, souffles)
Voelen	- Temperatuur extremiteiten (handen en voeten) - Pols/lies/hals (frequentie, ritme, kracht) - Bloeddruk - Bij shock: buikonderzoek - Bij shock na trauma: ook bekkenonderzoek.
Monitoring	- Hartritme - Bloeddruk
Interventies	- Stelp ernstige uitwendige bloedingen - i.v. toegang (bij ernstige situaties 2x) - Intra-ossale toegangsweg (botnaald) - Vloeistoftherapie (starten met NaCl 0,9%, zo nodig warm, bolus, zo nodig herhalen) - i.v. antibiotica (denk aan allergieën) - Erytrocytenconcentraat, eventueel ongekruid, fresh frozen plasma, stollingsfactoren, trombocyten-concentraat - CAD en meting urineproductie

NB: Blauwe tekst = interventies in ambulance of op de SEH

D - Disability: bewustzijn/neurologische uitval

Kijken/luisteren/voelen	- Bewustzijn (EMV; bij kinderen AVPU) - Pupilcontrole (grootte, vorm, lichtreactie, l=r?) - Lateralisatie (armen?, gelaat?) - Tekenen van meningeale prikkeling
Metten	- Bij gedaald bewustzijn: glucosebepaling (sneltest)
Monitoring	- Bewustzijn (EMV of AVPU) - Pupillen - Glucose
Interventies	- Hypoglykemie: glucose (p.o. of i.v.) of glucagon i.m. - Anticonvulsiva - Bij intoxicatie: antiodota

E - Exposure/environment: waarneembare afwijkingen/temperatuur/omgeving

Kijken/luisteren/voelen	- Huidafwijkingen (wegdrukbaar of niet) - Hematomen, bloedingen - Zwellingen, oedemen - Verwondingen - Ontstekingsverschijnselen - Priklaesies - Omgevingsfactoren
Monitoring	- Temperatuur meten
Interventies	- Toedekken, opwarmen - Bij hypothermie: verwarmde infuusvloeistoffen

NB: Blauwe tekst = interventies in ambulance of op de SEH